

NOVÁ VYHLÁŠKA O ÚHRADÁCH ZA ZDRAVOTNÍ PÉČI PRO ROK 2013

Mnisterstvo zdravotnictví vydalo v posledním dnu roku Vyhlášku o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních omezení pro rok 2013 č.475/2012 Sb. V této zemi už je zřejmě pravidlem podobný klíčový dokument nebo např. klíčové daňové sazby přijímat a publikovat na poslední chvíli.

V loňském roce jsme při představování stejné vyhlášky napsali:

.... Deklarovanou prioritou MZ v úhradové vyhlášce je segment lůžkové péče, ambulantní specialisté „se musí v roce 2012 uskromnit ve prospěch akutní lůžkové péče.“ Jak tedy nejenom ambulantní specialisté ve vyhlášce pro rok 2013 dopadli?

Ambulantní specialisté:

- Důležitou novinkou je změna délky trvání referenčního období z pololetí na celý rok, kterým byl určen rok 2011. Unikátní pojištěnec se bude v referenčním (2011) a hodnoceném období (2013) počítat v dané odbornosti vždy 1x.
- Další a nepříznivou novinkou je zavedení **korekčního koeficientu 0,98** do základního výpočtového vzorce, kdy úhrada se rovná počtu bodů poskytovatelem vykázaných a zdravotní pojišťovnou uznaných (vyjma bodů zaplacených sníženou sazbou – viz.dále) při ošetření stejného počtu unikátních pojištěnců v dané odbornosti v hodnoceném a referenčním období. Což fakticky znamená pokles úhrad ve srovnání s referenčním obdobím o 2%.

Hodnota bodu pro většinu ambulantních specialistů (jinak viz. dále) zůstává 1,02

- Nezměnila se **hodnota bodu v tzv. degresi 0,30** (zdravotní péče nad vypočtený objem po naplnění stejného počtu RČ a objemu bodů vůči referenčnímu období). Tyto body v referenčním období již uznané však byly nyní vyčleněny z celkového počtu bodů v základním výpočtovém vzorci (viz. výše). Snížená sazba se neuplatní, pokud by v hodnoceném období v dané odbornosti bylo ošetřeno méně než 100 (bylo 50 , ale hodnocené období se nyní prodlužuje na rok – stejná logika však nebyla uplatněna u regulací).
- Hodnota bodu 0,68 zůstala po loňském poklesu pro některé výkony odbornosti radiační onkologie (43311,43313), stejně tak oftalmologické výkony 75347 a 75348 (implantace nitrooční čočky).
- poskytovatelé hemodialyzační péče opět zažívají další pokles hodnoty bodu z 0,95 na 0,90 a pro výkony 18550 (hemodiafiltrace) a 18530 dokonce z 0,80 na 0,75.
- Dále byla opět přitvrzena regulační opatření za léčiva a indukovanou péči: překročení průměrné úhrady na jednoho pojištěnce nad 100% úhrady vůči referenčnímu období podle regulaci do 40% z překročení, u léků dokonce až 50% z překročení bude dáno poskytovatelům k úhradě. . Stropem je regulace odpovídající 15% objemu úhrady od ZP - což platí i pro ostatní ambulantní odbornosti, viz níže. Vzhledem k nárůstu základní sazby DPH od roku 2011 o 5% se jedná o faktický pokles rozpočtů, např. Na léky. Malý počet pojištěnců pro účely regulací zůstal 50, přitom se hodnocené období prodloužilo na 1 rok.
- pro neodkladnou zdravotní péči poskytnutou nesmluvními zařízeními se snížila hodnota na 0,75 z 0,85
- Akutní lůžková péče: zde musím odkázat na stránky Asociace malých a středních nemocnic – nelze „obyčejným“ smrtelníkem posoudit.
- Praktický lékař pro dospělé a pro děti a dorost: v tomto segmentu nedošlo k žádné významné změně v úhradách (podle délky ordinace 50 Kč (30 hodin/týdně , 1x do 18 hodin, možnost objednání na pevně stanovenou hodinu 2 dny v týdnu), 49 Kč (25 hodin/týdně, 1x do 18 hod), 47 Kč ostatní PL, 49 Kč ostatní PLDD. Pro zdravotní výkony za neregistrované pojištěnce zůstává hodnota bodu ve výši 1,08 Kč, pro výkony dopravy v návštěvní službě hodnota bodu 0,90 Kč. Pouze se zavádí nová hodnota bodu pro výkony 01021, 01022,02021,02022 a pro výkony očkování 0,10. Regulační omezení za léčivé přípravky a indukovanou péči se rovněž nemění : překročení průměrné úhrady na jednoho přepočteného pojištěnce nad 120% celostátní průměrné úhrady podle hne regulaci do 25% z překročení. Stropem je regulace odpovídající 15% objemu úhrady ZP.
- Gynekologové: i u nich byl uplatněn korekční koeficient 0,98 a dojde tedy k poklesu úhrad o 2% .Jinak hodnota

- bodu 1,06 a úhrada součin počtu ošetřených unikátních pojištěnců a průměrné úhrady za zdravotní výkony včetně ZUM a ZULP v referenčním období. Zpřísnění regulací za léky podobné jako u ambulantních specialistů k úhradě až 50% překročení.
- Stomatologové: hodnota bodu 0,95 Kč – zůstává. ZP jsou jako vždy oprávněny omezit výši úhrady zdravotnickým zařízením tak, aby celková výše nákladů na stomatologii konkrétní ZP odpovídala jejímu zdravotnímu pojistnému plánu.
  - Komplement: laboratorní vyšetření (801, 802 atd. – hodnota bodu zpět na původních 0,70 z loňských 0,67), u patologické anatomie apod.(odbornost 807) bod 0,67 pokud je zařízení držitelem certifikátu ISO ČSN 15189 nebo NASKL II, jinak 0,55 (bylo 0,52), v odbornostech jako 809 –radiologie hodnota bodu zůstává na 1,05, u výkonů 89711, 89611 (MR hlavy, CT hlavy apod.) rovněž setrvalý stav 0,67, mammografický screening a screening děložního hrdla si mírně polepšily loni 1,00, nyní 1,03, pohoršila si odbornost 816 (lékařská genetika) pokles hodnoty bodu z 0,67 na 0,50 . Novinkou je zavedení rovněž korekce 0,98 vůči úhradě srovnatelného období , nad tuto hodnotu hodnota klesá na 0,37 resp. 0,2Kč pro odbornosti 816 a 817.
  - Domácí péče: bod zůstává 1,0, Fyzioterapie: bod 0,80 – zůstává, Doprava: bod 0,95 pro dopravní zdravotní službu v nepřetržitém provozu, 0,85 – bez nepřetržitého provozu, LSPP: 0,95 – zůstává – vše korikogována koeficientem 0,98.
  - Zdravotnická záchranná služba: hodnota bodu zůstala na 1,10. Vyhláška opět tedy poměrně restriktivní a to za situace, kdy podle posledních údajů Asociace malých a středních nemocnic (viz. stránky www.ACMN.cz) byl výběr pojistného leden – říjen 2012: 102,94 % skutečnosti roku 2011 (106,38 % při započtení vlivu přerozdělení). Dochází k růstu DPH a např. převedení zdravotnického materiálu (tj. obvazy, ale i přístroje atd.) do vyšší sazby DPH. Dochází ke zjevnému utahování opasků v oblasti zdravotnictví a bylo by dobré o tom informovat i občany. Další významnou změnou je i nový, tzv. kultivovaný, seznam zdravotních výkonů – vyhláška č.467/2012.

Autor: MUDr. Martin Opočenský, Ph.D.

Zdroj: <http://www.medop.cz/medop/zdravotni-politika/nova-vyhlaska-o-uhradach-za-zdravotni-peci-pro-rok-2013>

BUDE O LÉCÍCH PRO PACIENTY ROZHODOVAT MÍSTO LÉKAŘE ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA?

Platforma zdravotních pojištěnců ČR o. s. (PZP ČR) získala text poslaneckého návrhu, který má zavést tzv. pozitivní listy. Návrh uvádí:

„Zdravotní pojišťovna je oprávněna pro smluvní poskytovatele zdravotních služeb stanovit na základě zjištění ekonomicky nejméně náročné varianty či provedení léčivého přípravku (...), která varianta nebo provedení se hradí přednostně (dále jen „Pozitivní list“).

Provedení či variantu ekonomicky nejméně náročnou zjišťuje zdravotní pojišťovna průzkumem trhu, a to zejména poptáním, výzvou k zaslání cenových nabídek nebo slevovou či obdobnou soutěží. Výsledky takových zjištění zdravotní pojišťovna zveřejňuje formou Pozitivního listu. Po zveřejnění způsobem zajišťujícím dálkový přístup je Pozitivní list pro poskytovatele závazný.“

PZP ČR sice podporuje opatření, která by vedla k úsporám v lékové politice, musí však jít o opatření transparentní, rozhodovat o vynakládání našich peněz se musí na základě otevřených kritérií a férového procesu. Především je ale nutné, aby uskutečnění takových opatření neohrozilo nemocné, zejména aby nevedlo k předepisování nevhodných léků nebo k nahrazování účinných léků neúčinnými.

Lékař se při preskripci musí řídit prospěchem pacienta

Zdravotní pojišťovny vytvářejí pozitivní listy již nyní, například VZP v databázi "AMBULEKY", lékařský software má rozlišovat léky na preferované či naopak nedoporučované. Ředitel odboru léčiv VZP uvedl, že „bud' lékaři dají na to, co doporučují zdravotní pojišťovny, nebo dají na doporučení farmaceutických reprezentantů“.

Jsme přesvědčeni, že péče o pacienty není a nemá být výslednicí tlaků pojišťoven či farmaceutických firem. Naopak, lékařství je svobodným povoláním a v zájmu pacienta je, aby se lékař při předepisování léků řídil

výhradně jeho medicínským prospěchem.

Cílem regulátora i profesních komor by mělo být naopak chránit pacienty před nežádoucími ovlivněními terapeutické svobody lékařů; ta mohou přicházet jak ze strany firem (odměny za preskripci), tak ze strany plátců (pozitivní listy, objemové limitace v úhradových vyhláškách). Léčení pod vlivem ekonomických pobídek jakéhokoliv druhu je neetické, neboť není slučitelné s důvěrou ve vztahu lékař-pacient.

Plně se ztotožňujeme se stanoviskem Evropského soudního dvora, který v případě pozitivních listů v Británii konstatoval: „Veřejné finanční pobídkové programy pro předepisování léčivých přípravků obsahujících určité účinné látky nesmí mít vliv na objektivitu, kterou musí lékař zachovávat při předepisování v případě konkrétního pacienta. Předepisující lékař je totiž z hlediska profesní etiky povinen nepředepisovat daný léčivý přípravek, pokud není vhodný k léčbě jeho pacienta, a to bez ohledu na existenci veřejných finančních pobídkových programů pro předepisování tohoto léčivého přípravku.“

O úhradě léčiv z veřejných prostředků musí být rozhodováno otevřeným způsobem

Zdravotní pojišťovny jsou veřejnými institucemi, nehospodaří s vlastními financemi, ale pouze spravují povinné vybrané peníze svých pojištěnců. Pokud nakupují zboží či služby, musejí tak činit na základě otevřených výběrových řízení, která zajišťují nejnižší cenu a nevytvářejí prostor pro korupci. Není myslitelné vynakládat veřejné peníze na základě skrytě sjednávaných soukromoprávních smluv, krytých obchodním tajemstvím.

Zařazení léčiva konkrétního výrobce na pozitivní list sice není totéž jako přímý nákup takového léčiva zdravotní pojišťovnou, de-facto však dosahuje podobného účelu – předepisovat, spotřebovávat a hradit se bude především to léčivo, které bylo na pozitivní list zařazeno. Zařazení na pozitivní list by tedy nemělo být důsledkem „průzkumu trhu, poptání či výzvy k zaslání cenových nabídek“, jak říká návrh zákona, neboť to nejsou nástroje zaručující vždy transparentci a rovné podmínky pro všechny dodavatele. O zařazení na pozitivní list a tedy o tom, které léčivo bude z peněz pojištěnců přednostně hrazeno, je třeba vést otevřené výběrové řízení, s předem zveřejněnými kritérii a procesem nedávajícím žádný prostor pro korupci.

V tomto ohledu se plně ztotožňujeme s citovaným rozsudkem ESD, který k podmínce průhlednosti uvedl, že „za účelem zajištění užitečného účinku směrnice o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků (...) je rovněž třeba, aby si podnikatelé ve farmaceutickém průmyslu, jejichž léčivé přípravky jsou nebo nejsou předmětem finančních pobídkových programů pro předepisování, měli možnost ověřit, že finanční pobídkový program zavedený orgány veřejné moci odpovídá objektivním kritériím a že nedochází k žádné diskriminaci mezi tuzemskými léčivými přípravky a přípravky pocházejícími z jiných členských států. I když směrnice 89/105 vychází z myšlenky minimálního zasahování do organizace vnitřní politiky členských států (...), vnitrostátní orgány odpovědné za veřejné zdraví jsou při přijímání finančních pobídkových programů pro předepisování konkrétních negenerických léčivých přípravků mimo jiné povinny takový program zveřejnit a zdravotnickým pracovníkům a podnikatelům ve farmaceutickém průmyslu zpřístupnit hodnocení, kterým se stanoví terapeutické ekvivalence mezi dostupnými účinnými látkami patřícími do terapeutické třídy, jež je předmětem uvedeného programu.“

Nám známý návrh zákona záruky ochrany terapeutické svobody lékaře ani dostatečné záruky transparentnosti zařazování na pozitivní list bohužel neobsahuje. Před svým schválením by proto měl být řádně veřejně projednán a vhodně doplněn.

Úhradovou vyhlášku pro rok 2013 (č.475/2012 Sb) najdete na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2012&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=2>

Zdroj: http://www.zdravotnipojistenci.cz/article/TZ_positivni_listy_2

PROTONOVÁ LÉČBA NÁDORŮ NENÍ VHODNÁ PRO KAŽDÉHO

Už řadu týdnů se v médiích objevují informace o sporu mezi VZP a soukromým protonovým centrem v Praze. Bez ohledu na to, jak jsou či nejsou objektivní, vyvolávají často nemalé emoce a reakce čtenářů či diváků. Abyste se mohli co nejlépe zorientovat, připravili jsme pro vás přehledný popis celého problému.

Jak to všechno začalo...

Společnost Proton Therapy Center Czech uzavřela se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou v dubnu 2006 smlouvu o smlouvě budoucí. Z ní vyplývá pojišťovně závazek hradit po dobu 15 let protonovou léčbu 1600 pacientům ročně, což představuje náklady ve výši minimálně 1 miliardy korun. Tato smlouva je závazná na 15 let i v případě, že by byla protonová terapie překonána jinou účinnější metodou léčení.

Smlouvu za VZP ČR podepsal tehdejší nucený správce MUDr. Antonín Pečenka, který byl zároveň náměstkem ministra zdravotnictví ČR. Poté začal pro zmiňované protonové centrum pracovat.

Na základě uzavřené smlouvy bylo vystavěno v areálu nemocnice Na Bulovce v Praze soukromé protonové centrum, které zahájilo léčbu pacientů na podzim loňského roku. Krátce před tím se začalo domáhat plnění smlouvy s VZP, aniž by o tom byla kdykoli v průběhu uplynulých 6 let vedena jakákoli jednání. Vedení VZP nepovažuje smlouvu o smlouvě budoucí za platnou a z tohoto důvodu podalo k soudu žalobu s žádostí o její přezkoumání.

Protonová léčba a její úhrada z prostředků VZP

V dnešní době hradí VZP radiologickou léčbu asi 15 tisícům pacientů ročně, přičemž veškeré náklady s ní spojené se pohybují ve výši asi 1,3 miliardy Kč. Česká republika používá k léčbě onkologických pacientů velmi účinné technologie například lineární urychlovače, Cyber Knife, Leksellův gama nůž nebo IMRT. Protonová léčba, která by podle předkládané smlouvy spolkla 75 % z celkového rozpočtu určeného onkologickým pacientům, je vhodná pouze pro zlomek z nich. VZP v žádném případě nehodlá upírat právo na léčbu protonovou terapií pacientům, pro které je tento způsob léčby jediný možný. Je však povinna dodržovat platné zákony a z tohoto důvodu požaduje nezávislý odborný názor Komplexního onkologického centra (KOC) k léčbě každého konkrétního pacienta. Léčbu protonovou terapií potřebným pacientům pojišťovna samozřejmě uhradí, avšak ne na základě této smlouvy.

Ochrana pacientů

VZP se obává, že vážný zdravotní stav a nelehká životní situace onkologických pacientů může být v řadě případů zneužívána k prosazování obchodních zájmů společnosti Proton Therapy Centrum. Domnívá se, že na pacienty s onkologickým onemocněním je v posledních týdnech vyvíjen soustředěný tlak, aby trvali na ošetření v protonovém centru bez ohledu na to, zda je tato specifická léčba pro jejich onemocnění vhodná. U některých pacientů tak může dojít k promeškání vhodného okamžiku k zahájení účinné standardní protinádorové léčby, což může vážně ohrozit jejich šance na úspěšné léčení. Cílem VZP je ochránit pacienty a umožnit jim neprodleně zahájit vhodnou onkologickou léčbu. Proto podala trestní oznámení a případem se začala zabývat policie.

Názor odborníka

V zájmu co největší objektivity jsme požádali o vyjádření předsedu České onkologické společnosti a ředitele Masarykova onkologického ústavu v Brně profesora Jiřího Vorlíčka.

Pane doktore, kolik je v České republice ročně nemocných, pro které by byl důvod indikovat protonovou terapii?

„V České republice jsou ročně řádově pouze desítky nemocných, kteří by měli užitek z protonové léčby. Jedná se o několik jednoznačně určených nádorů dětí i dospělých. Obecně se dá říci, že tuto léčbu mohou dostávat i další nemocní, ale bez zásadního rozdílu v účincích této léčby a za zásadně vyšší cenu. Doposud jsme nemocné, kteří potřebovali protonovou léčbu, posílali do zahraničí, například na protonové centrum do Mnichova a pojišťovny tuto léčbu hradily.“

Je to tak, že bez protonového centra nedostávají pacienti moderní a kvalitní péči, jak se občas objevuje v médiích?

„Není to tak. Toto tvrzení je jednoznačně lživé a účelové.“

Zdroj: VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY Regionální pobočka Brno pobočka pro Jihomoravský kraj a kraj Vysočinu Benešova 10, 659 14 Brno

PODPORA V NEZAMĚSTNANOSTI PŘI NEVYPLACENÍ ODSTUPNÉHO

Jak vysokou podporu v nezaměstnanosti dostane uchazeč o zaměstnání, pokud mu zaměstnavatel při skončení pracovního poměru nevyplatil odstupné, a jak vysoká bude jeho podpora v nezaměstnanosti, pokud nebude moci doložit od svého zaměstnavatele měsíční výdělek?

Uchazeči o zaměstnání, se kterým zaměstnavatel ukončil pracovní poměr z organizačních důvodů, a toto zaměstnání bylo jeho posledním ukončeným zaměstnáním v rozhodném období dvou let před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání, se stanoví výše podpory v nezaměstnanosti procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku zjištěného u tohoto zaměstnavatele podle zákoníku práce. Procentní sazba podpory v nezaměstnanosti činí první dva měsíce podpůrčí doby 65 procent, další dva měsíce podpůrčí doby 50 procent a po zbývajících podpůrčí dobu 45 procent zjištěného průměrného měsíčního čistého výdělku.

Výše podpory v nezaměstnanosti je omezena 0,58násobkem průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu. Průměrná mzda za rok 2012 činí 24 408 Kč. Podporu v nezaměstnanosti v roce 2013 lze tedy poskytovat v maximální možné výši 14 157 Kč měsíčně.

V případě, že uchazeč o zaměstnání bez svého zavinění nemůže osvědčit výši průměrného měsíčního čistého výdělku, podpora v nezaměstnanosti se stanoví za první dva měsíce ve výši 0,15násobku, další dva měsíce ve výši 0,12násobku a po zbývajících podpůrčí dobu ve výši 0,11násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu, tj. v roce 2013 z částky 24 408 Kč. V tomto případě podpora náleží ve výši 3 662 Kč po dobu prvních dvou měsíců, další dva měsíce ve výši 2 929 Kč a po zbývajících podpůrčí dobu ve výši 2 685 Kč měsíčně.

Uchazeči o zaměstnání, kterému vznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti, ale odstupné mu nebylo vyplaceno po skončení pracovního poměru v nejbližším výplatním termínu určeném u zaměstnavatele pro výplatu mzdy nebo platu anebo v den skončení pracovního poměru, poskytne Úřad práce České republiky kompenzaci za nevyplacené odstupné za dobu od zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání do uplynutí doby, která odpovídá minimální výši odstupného.

Výše kompenzace se stanoví jako násobek doby, za kterou náleží odstupné, a 65 procent průměrného měsíčního čistého výdělku.

V případě, že uchazeč o zaměstnání bez svého zavinění nemůže osvědčit výši průměrného měsíčního čistého výdělku, kompenzace se stanoví ve výši násobku doby, za kterou náleží odstupné, a 0,15násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byl uchazeč o zaměstnání zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.

Podpora v nezaměstnanosti začne být uchazeči o zaměstnání vyplácena až po uplynutí doby, za kterou byla vyplácena kompenzace. Posunutí začátku výplaty podpory v nezaměstnanosti nemá vliv na délku podpůrčí doby.

Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/15218>

NEŽ ZAČNETE PROVÁDĚT BEZBARIÉROVÉ ÚPRAVY BYTU

Jakékoliv stavební úpravy jsou velmi finančně náročné a tak než se pustíte do přestavby důkladně promyslete zamýšlené úpravy, jejich rozsah, považujte zda není výhodnější výměna bytu, obrňte se obrovskou trpělivostí a hlavně zvažte, zda máte dostatek finančních prostředků.

Na základě novely vyhlášky č.388/2011 Sb. Příloha 1, se dle textu poskytují od Úřadu práce příspěvky na pomůcky i na práce

Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek na zvláštní pomůcku

I. Zvláštní pomůcky určené osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí

1. Osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 přílohy k zákonu:

a) dodatečná úprava motorového vozidla; jedná se o úpravy vyžadující montáž, např. ruční ovládání, usnadňování nastupování, nakládání vozíku,

b) stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu (nikoli o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.).

2. Osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 písm. c), d), g), j) a k) přílohy k zákonu: speciální komponenty osobního počítače, např. uzpůsobená klávesnice, myš, speciální programové vybavení.

3. Osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 písm. a), b), d) až i) přílohy k zákonu:

a) nájezdové ližiny,

b) přenosná rampa,

c) schodolez,

d) schodišťová plošina, včetně instalace,

e) stropní zvedací systém, včetně instalace.

4. Osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 písm. a) až g), i) a j) přílohy k zákonu:

stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě.

5. Osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 písm. a), d) a i) přílohy k zákonu: schodišťová sedačka, včetně instalace.

Správní lhůty jsou stanoveny zákonem, ale vyřízení žádosti je velmi individuální.

Pokud máte konkrétní záměr, doporučuji se obrátit na příslušný Úřad práce a znatelnost nákladů konzultovat přímo zde.

Doporučuji však zkusit oslovit sponzory např. bývalé zaměstnavatele, nadace, atd. na tento příjem však nelze spoléhat.

Pokud se týká možnosti dotace na výstavbu nového bytu (domku). Na toto řešení žádná dávka ani příspěvek neexistují.

Povolení, stanoviska, vyjádření.

Pokud jste vyřešili finanční stránku, je třeba si promyslet jaké úpravy bytu chcete provést. Při vstupech do domu je nejvhodnější **pevné stavební řešení**, bez použití jakýchkoli zařízení a mechanismů. Každý mechanismus se může pokazit, či poškodit. Při úpravách v panelových domech většinou nelze dodržet rozměry dané vyhláškou a proto je nutno úpravy přizpůsobit **dané postižené osobě**, která je bude užívat.

Přestavbu či rekonstrukci bytového jádra doporučuji provést v souladu s legislativními předpisy a s požadavky stavebního úřadu. Předně je nutné postupovat dle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Tento zákon specifikuje požadavky na stavbu a povinnosti stavebníka.

Pro **vysvětlení pojmu stavba** je třeba uvést, že stavební předpisy stavbou rozumějí stavbu stávající. tj. zkolaudovanou (např. bytový dům), dále změnu této stavby, kterou může být nástavba, přístavba, nebo stavební úprava, a dále stavbu novou. Stavební předpisy neznají pojmy jako např. rekonstrukce, adaptace či modernizace. Právě pojem rekonstrukce je značně zaběhlým výrazem zejména mezi laickou veřejností. Pokud se zamyslíte nad záměrem, který hodláte se svým stávajícím bytovým jádrem provést zjistíte, že patrně o rekonstrukci vlastně nepůjde. Vy staré jádro "prostě zlikvidujete" a místo něj si nově rozdělíte prostory bytu ať už zdicími materiály, nebo SDK konstrukcí. Nevytvoříte tedy žádná nová bytová jádra. Rekonstrukce bytového jádra se tedy spíš hodí v tom případě, že budete bytové jádro pouze např. povrchově upravovat, provádět nové technické rozvody, ale jeho původní celistvost zůstane zachována. Uvedených pojmů, byť jsou obsaženy v některých předpisech jiných resortů je proto třeba se vyvarovat v projektové dokumentaci a v podávaných žádostech na stavební úřad. Ani výraz "přestavba" nezná stavební zákon a jeho prováděcí předpisy. Používán je zejména v technických publikacích, neboť z názvu je zřejmé co je obsahem stavebních úprav. Váš projekt a vaše žádost o stavební povolení by měla obsahovat vždy pojem „stavební úprava“.

Stavební úprava = změna dokončené stavby, při níž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

Údržba stavby = práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce

se prodloužila její užitelnost.

V souvislosti se stavebními úpravami bytu a tedy i rekonstrukcí bytového jádra mohou nastat tři situace pro jejich povolení:

1. Stavební povolení
2. Ohlášení
3. Bez stavebního povolení a ohlášení

Přestavba bytového jádra je změnou dokončené stavby dle §2 odst. (5) písmeno c) zákona č. 183/2006 Sb. Tato novela stavebního zákona č. 183/2006 Sb. stanovila, že některé stavební úpravy lze provést i bez stavebního povolení či dokonce ohlášení stavebnímu úřadu.

Dle § 103 stavebního zákona se jedná o:

e) **udržovací práce**, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu a vzhled stavby, život-ní prostředí a bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou,

h) **stavební úpravy**, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost.

V této souvislosti je nutné uvést, že v případě přestaveb bytových jader však dojde obvykle k částečné, nebo úplné změně vnitřního uspořádání příček bytu tzn. **k jinému než kolaudovanému dispozičnímu řešení**. Při přestavbách je sice vždy snahou nezasahovat do nosných konstrukcí domu, ovšem k jejich **statickému ovlivnění dochází**, ať jde o přitížení stropních konstrukcí, něho přitížení svislých konstrukcí a tím i základů celého domu.

Pokud budete trvat na tom, že chcete realizovat svoji **přestavbu bytového jádra bez stavebního povolení** i bez ohlášení stavebnímu úřadu, musíte splnit dvě základní kritéria:

1. Musí se jednat o výměnu stěn bytového jádra za materiál o stejné nebo velice podobné hmotnosti
2. Musí být zachována původní dispozice bytu, kterou vytvářelo bytové jádro

Stavební zákon, který kromě jiného upravuje ve věcech stavebního řádu zejména povolování staveb neřeší bohužel to podstatné, a to je specifikace co znamená „vzhled stavby“ a „zasahování do nosných konstrukcí“. Otázkou je i to jak si stavebník /většinou laik/ zhodnotí vliv na životní prostředí a ovlivňování požární bezpečnosti/. Znění §103 či §104 je v podstatě stejné jako v minulém stavebním zákoně. Bude tedy i nadále záležet na tom, jak si jednotlivé stavební úřady a teď už i stavebník tyto pojmy budou vykládat a přikládat jim význam. Dle našeho názoru se bude i nadále prohlubovat nejednotný postup a prováděcí předpis, který by tuto problematiku upravoval stále chybí.

Stavební úřad bude vyžadovat **ohlášení stavby** v případě stavebních úprav, kterými dochází ke změně v užívání části stavby, kterými se ovšem **nezasahuje do nosných konstrukcí** stavby, nemění se její vzhled a nevyžaduje se posouzení vlivů na životní prostředí / §104 písmeno n) zákona č. 183/2006 Sb./.

...pokud byste například v rámci vaší stavební úpravy rozšířili koupelnu či přesunuli WC například do prostoru předsíně, tak to může být vykládáno jako **změna v užívání části stavby**.

Stavební povolení bude stavební úřad vyžadovat vždy, když dojde k fyzickému zásahu do nosné konstrukce stavby, například vyříznutí otvoru v nosném panelu.

Od 1.1.2007 si stavebník může zařadit svoji plánovanou stavební úpravu v dobrém úmyslu dle §103 a nepůjde stavebnímu úřadu nic ohlásit. Možná se ani nedozví, že pokud by stavební úpravy ohlásil stavebnímu úřadu, tak ten by pro ně vyžadoval stavební povolení.

Většinou nestavíme tak často, abychom měli dostatek zkušeností a proto doporučuji celý postup konzultovat s **odborníkem stavařem**.

Doporučujeme vždy vaši plánovanou rekonstrukci bytu či bytového jádra ohlásit **majiteli bytového domu/ společenství vlastníků, bytové družstvo apod./**

U družstevních bytů se o souhlas žádá družstvo, u obecních bytů se žádá odbor majetku obvodního, či místního úřadu. V některých případech může dát souhlas správce bytových objektů. Družstva většinou svého člena zplnomocňují, vynímečně podají žádost za něj. U družstevních bytů se musí změny ohlásit i výboru samosprávy a pokud uvažujete o zabrání např. části chodby, je nutno mít souhlas ostatních uživatelů. Poslední dobou se tento postup vyžaduje i u obecních domů.

Doporučuji tato náležitosti vyřídit předem, protože až dodatečný postup může způsobit veliké a nepříjemné komplikace. Majitel objektu má dle zákona právo požadovat odstranění nepovolených stavebních úprav a uvedení do původního stavu, na vlastní náklady nájemce.

V případě, že chcete ušetřit čas a starosti s vyřizováním výše uvedených dokumentů, stanovisek a vyjádření, můžete tuto činnost zadat specializované firmě. To vše jsou však náklady navíc.

Dále doporučujeme informovat se předem u vašeho příslušného stavebního úřadu na jejich stanovisko k ohlášení stavby či stavebnímu povolení právě k jejich výše uvedenému nejednotnému postupu.

Teprve pak lze přistoupit k vlastnímu zpracování projektové dokumentace a čím víc vstupních informací od Vás projektant obdrží, tím bude výsledný efekt pro Vás přijatelnější.

Pouze v případě stavební úpravy v bytě, která bude vyžadovat vydání stavebního povolení se stavebník musí obrátit na osobu oprávněnou k projektové činnosti, pokud jí není sám. Mělo by se jednat o autorizovaného inženýra v oboru pozemní stavby.

Autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby má také kromě jiného oprávnění provádět statické a dynamické výpočty.

Autorizaci podle autorizačního zákona nemusí mít projektant, který vypracovává dokumentaci ohlašované stavby dle §104 písmeno n). Tedy stavební úpravy, kterými dochází ke změně v užívání části stavby, kterými se ovšem nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se její vzhled a nevyžaduje se posouzení vlivů na životní prostředí. Nejedná se tedy o „vybranou činnost ve výstavbě“. Tuto dokumentaci tvoří pouze jednoduché stavební nebo montážní výkresy.

Od okamžiku, kdy jsou všechny požadované doklady doručeny stavebnímu úřadu na stavební povolení, je zahájeno řízení, které by měl správní orgán rozhodnout do 30 dnů. Vlastní stavební práce se obvykle mohou zahájit 15 dnů od doručení všem účastníkům (tj. po nabytí právní moci kladného rozhodnutí).

V případě stavební ohlášení není třeba čekat na vyjádření správního orgánu.

Výběr dodavatele:

Práci lze realizovat svépomocí, najímáním řemeslníků po jednotlivých profesích, nebo zadáním stavební firmě. Při provádění stavby svépomocí musíme zajistit stavební dozor. To znamená odborníka, který odpovídá za provedení stavebních prací. Upozorňuji, že se často zaměňuje autorský dozor projektanta za stavební dozor, což není možné. Autorský dozor nám garantuje provádění stavby dle projektové dokumentace.

Větší úpravy je nejjednodušší zadat specializované firmě. Na začátku je dobré nechat si vypracovat nabídky od několika firem a zajímat se o tzv. „reference“ (tj. prohlédnout si to co už firma postavila). Pak začít srovnávat. Budeme možná překvapeni, protože rozdíly v cenách bývají někdy až 40 % i více. Když odečteme náklady na práci, tvoří z celkových nákladů náklady na materiál zpravidla 60 %.

V nabídkách by měly firmy uvádět, jaké materiály a za jaké ceny budou použity a kolik bude stát práce. Firma v rámci své služby by měla dodat materiál za velkoobchodní ceny, tj. s nižší daní s přidané hodnoty. Doporučuji sledovat vývoj situace cen materiálu, může se stát výhodnější nákup materiálu vámi a objednat si firmu pouze na práci.

Samozřejmostí při předkládání nabídky by mělo být oprávnění firmy k činnosti. Stavbu a její změnu může provádět jen právnická osoba, nebo fyzická osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních předpisů (např. obchodní zákoník, živnostenský zákon)

Pro zjednodušení je možné konstatovat ve vztahu k živnostenskému zákonu, že přestavbu bytového jádra může by měla provádět jen právnická, nebo podnikající fyzická osoba, která má živnostenský list vystavený na tento předmět podnikání:

Provádění staveb, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování (Tyto osoby mají odpovědného zástupce s autorizací prodaný druh staveb).

Stavební podnikatel, osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů (živnostenský zákon).

Stavbyvedoucí, osoba s autorizací podle autorizačního zákona, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby.

(povinnosti stavbyvedoucího stanoví §153 zákona č. 183/2006 Sb.).

Pozor!

Za oprávněného zhotovitele stavební úpravy (tedy i rekonstrukce bytového jádra) ve smyslu stavebního zákona nelze považovat osobu, která podniká na základě živnostenského listu, kde v předmětu podnikání je uvedena řemeslná činnost (např. zednictví)

Je dobré si také zjistit, zda firma je či není plátcem DPH. Firmy, které jsou plátcem DPH, totiž často nabízejí

cenu bez DPH, aby měly šanci získat zakázku.

Nedobré zkušenosti jsou rovněž s firmami, které sice nabízejí tzv. dodávku na klíč, ale a jednotlivé práce najímají další menší firmy. Zde vzniká problém, kdo vlastně bude ručit za provedenou práci.

Doporučuji v nabídce požadovat vyčíslení jednotlivých položek v jednotkových cenách. (např. za 1m² příčky, obkladu apod.

U položek které se takto vyčíst nedají, lze požadovat jednoznačný popis s pevně stanovenou cenou. Takto se dá stanovit i celková cena. Naopak pokud dojde ke změně rozsahu prací, dá se i výsledná cena po dohodě upravit.

Smlouva o dílo:

Vybranou firmu požádejte o předložení návrhu smlouvy o dílo a zkontrolujte, zda obsahuje následující informace.

Údaje o objednavateli (jméno, adresa apod.) a údaje o zhotoviteli-dodavateli (název firmy, zodpovědná a kontaktní osoba, IČO, DIČ, adresa firmy, bankovní spojení apod.). Nejdůležitější jsou následující tři věci: popis toho co je předmětem smlouvy, dále termíny zahájení, dokončení apod. a konečně cena s údajem, kolik činní DPH, vždy uváděná zvlášť.

Záruční doba by měla být podle obchodního a občanského zákoníku minimálně 36 měsíců, ale i více. Ve smlouvě by mělo být uvedeno penále za prodlení (běžná sazba bývá 0,1% za každý započatý den, může být i vyšší). Neměli bychom zapomenout ani na smluvní pokuty (za prodlení, za vady a nedodělky...)

Záloha by měla být vyšší, než je cena materiálu, zbylou část doporučuji zaplatit až po odstranění vad a nedodělků. pamatujme i na takové „maličkosti“, jako jsou zajištění a úhrada odběru elektrické energie, vody, odvoz suti apod. V závěru smlouvy doporučuji uvést okolnosti, za kterých lze od smlouvy odstoupit.

Existují firmy, které přilákají zákazníka nízkou cenou. V průběhu stavby budou chtít zaplatit další práce, které sice provedly, ale do smlouvy neuvedly. Doporučuji proto dodatek ve smlouvě, že rozpočet se stává součástí smlouvy. Položky, které v rozpočtu nejsou uvedeny, se pak po vzájemném odsouhlasení mohou přičíst k původní ceně.

Kontrola provedení práce

Všechny práce by měly být provedeny v souladu s ČSN. Nepřebírejte tedy práce, které nejsou dokončeny, nebo které mají vady. Závady vypište do protokolu a dohodněte se s dodavatelem na termínu jejich odstranění. teprve po jejich odstranění by měla nabíhat záruční doba. Pokud se vyskytnou neopravitelné vady, které neovlivní provoz, je možno se dohodnout na snížení ceny. Speciální práce, např. elektrické práce, musí provádět odborná firma, která je také odpovědná za jejich revizi.

Mirek Filipčík, aktualizováno 31. 3. 2013

Zdroj: <http://bariery.xf.cz/rada1.htm>

NA CO SI DÁT VE SMLouvĚ O PŮJČCE POZOR

Jako nejjednodušší a nejstručnější rada, na co si dát v úvěrové smlouvě pozor, může opět posloužit lidová moudrost: „Sliby chyby“ a „Co je psáno, to je dáno“. V kontextu dluhové problematiky by bylo rovněž možné zformulovat několik ryze praktických moudrostí:

■ „Všechno čtu“,

■ „Když nerozumím, zeptám se“ a

■ „Když stále nerozumím, nepodepisuji“.

Naprostou klíčovou je především **písemná forma** úvěrové smlouvy a to ve standardizované podobě, tj. minimálně ve dvou vyhotoveních (pro každou smluvní stranu po jednom), řádně datovanou a vlastnoručně podepsanou. V žádném případě se nespolehejte na ústní sliby, jsou-li míněny upřímně, nebude se slibující strana bránit jejich písemnému podchycení. Rovněž v žádném případě nevěřte tvrzení, že písemná smlouva je pouze formalitou, v případě potíží se tato formalita stává klíčovým dokumentem (což se v praxi opakovaně děje).

Před uzavřením jakékoli úvěrové smlouvy si nutně si uvědomit, že výchozí pozice smluvních stran (věřitele, dlužníka) nejsou stejné. Poskytovatel je zpravidla tím, kdo budoucímu dlužníkovi předkládá k podpisu smlouvu, přesněji řečeno svou smlouvu, tj. smlouvu, která bývá více či méně jednostranně výhodná. Pro vyrovnání tohoto nepoměru je zejména nutná aktivita budoucího dlužníka. V první řadě je nezbytné smlouvu přečíst a to od začátku do konce. Je-li ve smlouvě odkazováno na jiný dokument, který se má po podpisu stát její součástí (zpravidla se jedná o všeobecné obchodní podmínky, dále jen VOP), přečtěte i tento dokument. Nezřídka VOP svou délkou, hustotou a drobností písma od čtení odrazují. Často se samozřejmě jedná o záměr poskytovatele půjčky, který spoléhá na to, že ta nejpodstatnější ustanovení (umístěná obvykle na konci VOP) budoucí dlužník jednoduše nepřečte.

Dalším hojně užívaným trikem je navození stresové situace a vyvolání pocitu časové nouze. Často bývá využíváno slibovaných mimořádných výhod, podmíněných však okamžitým uzavřením příslušné smlouvy. Přistoupení na tuto hru se může dlužníkovi v budoucnu značně prodražit. Zdráhá-li se poskytovatel úvěru nechat dlužníka pročíst celou smlouvu, svědčí to o jeho nepoctivém záměru. Budoucímu dlužníkovi lze v této souvislosti naopak doporučit vyžádat si smlouvu (včetně všech jejích příloh) k prostudování domů, je-li poskytovatel úvěru seriózní, samozřejmě tomuto požadavku vyhová.

Nerozumím? Nepodepisuji. Nejsou-li budoucímu dlužníkovi ani po prostudování některá ustanovení smlouvy či jejích příloh jasná, může se obrátit na místně příslušnou pobočku České obchodní inspekce či Sdružení obrany spotřebitelů, kde mu bude smlouva zanalyzována (v této souvislosti lze samozřejmě navštívit i advokáta).

Úvěrová smlouva uzavřená dle zákona o spotřebitelském úvěru musí obsahovat mimo jiné tyto náležitosti:

- vyčíslení RPSN (roční procentuální sazby nákladů),
- stanovení podmínek změn RPSN,
- stanovení výše půjčky a splátek,
- jejich počtu a splatnosti,
- závazek věřitele informovat dlužníka o změnách RPSN a
- další podmínky, které se uplatňují při potenciálním sporu.

V úvěrové smlouvě musí být uvedeny veškeré poplatky (např. za poskytnutí úvěru, vedení úvěru apod.). Na režim nejružnějších poplatků je nutné pamatovat takřka v první řadě. Nezřídka představují tyto poplatky značnou část poskytovaného úvěru, popř. jej i převyšují. Některé z poplatků se strhávají ihned po uzavření smlouvy. Důsledkem nevýhodně nastavených poplatků tak může být snadno situace, kdy dlužník obdrží z částky, která představuje půjčku, pouze část, neboť zbytek mu byl stržen jako poplatek, přičemž vrátit však musí částku celou a to včetně úroků. Neobsahuje-li úvěrová smlouva (uzavřená dle zákona o spotřebitelském úvěru) všechny zákonem vyžadované náležitosti, mění se automaticky úroková sazba na diskontní sazbu vyhlášenou Českou národní bankou (tato sazba bývá zpravidla nižší než v úvěrové smlouvě).

Na co se zaměřit při čtení smlouvy:

identifikační údaje smluvních stran - jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození či rodné číslo, název, sídlo, popř. adresa provozovny, IČO, údaj o zápisu v obchodním popř. živnostenském rejstříku. Nejdůležitějšími údaji úvěrové smlouvy je samozřejmě

- výše půjčky,
- termín její splatnosti, popř. režim postupného splácení,
- úroková sazba,
- RPSN. Bez povšimnutí by neměly zůstat ani sankční ustanovení, tedy
- úrok z prodlení, popř. smluvní pokuty, penále apod.

Nenechte si vnutit další produkt

Důležité je samozřejmě rovněž případné zajištění dluhu (např. jedním či více ručiteli, poskytnutím zástavy apod.). Budoucí dlužník by si neměl v žádném případě nechat ve smlouvě vnutit žádný další finanční produkt, než o který má ve skutečnosti zájem. Často se lze setkat s podmíněním úvěru odběrem nějaké další služby (např. pojištění či kreditní karta), za kterou je následně dlužník (přestože ji nevyužije) nucen platit.

Jak vymáhat dluh – možnosti.

Stejně jako se dějiny lidstva dělí na část „před Kristem“ a „po Kristu“, můžeme rozdělit i historii vymáhání každého dluhu na úsek „před vydáním exekučního titulu“ a „po vydání exekučního titulu“.

(Pokračování dne 15. 6. 2013)

Zdroj: <http://www.bezplatnapravniporadna.cz/online-zdarma/vymahani-dluhu-soudne-exekucne/9485-dluhy-a-postup-jejich-vymahani-soudne-nebo-exekucne.html#na-co-si-dat-ve-smlouve-o-pujcce-pozor>